

Vlaams
Parlement

ingediend op **922** (2016-2017) – Nr. 2
8 november 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Yasmine Kherbache en Emmily Talpe

over het ontwerp van decreet

betreffende de tijdelijke werkervaring,
het regelen van stages
en diverse bepalingen
in het kader van de zesde staatshervorming

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid:

Voorzitter: Jos Lantmeeters.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse, Sabine Vermeulen;
Robrecht Bothuyne, An Christiaens, Sonja Claes, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Emmily Talpe;
Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;
Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Annick De Ridder, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Peter Wouters;
Jenne De Potter, Martine Fournier, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;
Lionel Bajart, Martine Taelman;
Rob Beenders, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Toegevoegde leden:

Guy D'haeseleer.

Documenten in het dossier:

922 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I. Toelichting.....	4
II. Algemene bespreking.....	7
1. Standpunten en vragen van de leden.....	7
2. Antwoord van de minister	21
3. Replieken.....	25
III. Artikelsgewijze bespreking.....	31
IV. Eindstemming.....	31
Gebruikte afkortingen	32

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak het ontwerp van decreet betreffende de tijdelijke werkervaring, het regelen van stages en diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming op 27 oktober 2016.

Door Rob Beenders werd voor de eindstemming een reflectienota aangekondigd (Reglement, artikel 63).

I. Toelichting

Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, stelt het ontwerp van decreet voor, dat handelt over tijdelijke werkervaring, de stages regelt en diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming bevat.

De zesde staatshervorming hevelde een aantal instrumenten naar Vlaanderen over. In het Vlaamse regeerakkoord werd overeengekomen de maatregelen rond tijdelijke werkervaring meer te stroomlijnen. Het ontwerp van decreet werd voorafgegaan door de conceptnota 'Naar een nieuw stelsel van tijdelijke werkervaring', die begin 2016 in de commissie werd besproken (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 628/1).

Visie tijdelijke werkervaring

Meest essentieel is volgens de minister dat werkervaring als methodiek wordt beschouwd. Werkervaring op een reële werkplek blijkt voor vele werkzoekenden een van de beste manieren om een echte job te vinden. Ook wie weinig of niet heeft gestudeerd, krijgt via werkervaring de kans om talenten en competenties op te bouwen op korte of iets langere termijn. Deze mensen kunnen dan doorstromen naar een job in het normaal economisch circuit. Het instrument is dus gericht op doorstroom naar het NEC.

Maatwerk acht de minister in dit verband vanzelfsprekend. Niet iedereen kan hetzelfde traject volgen en inhoud en duurtijd kunnen dan ook verschillen per persoon.

Er bestaan nu al diverse instrumenten om tijdelijke werkervaring aan te bieden, maar in het regeerakkoord werd geopteerd voor een meer eengemaakt pakket met daarin verschillende instrumenten. Als bestaande maatregelen vermeldt de minister de diverse stages, beroepsverkennde en andere, de IBO's, C-IBO's, de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet enzovoort.

Inhoud van het ontwerp van decreet

Het ontwerp van decreet legt de basis voor de tijdelijke werkervaring vast. Dat gebeurt onder meer door integratie van de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet in de vooropgestelde visie. Er worden dan ook wijzigingen aan de OCMW-wet voorgesteld om de maatregel efficiënt te kunnen hanteren binnen het kader van de tijdelijke werkervaring. Zo wordt de verplichting om de productiviteitspremie te vragen aan privébedrijven, geschrapt.

In de tweede plaats worden er wijzigingen doorgevoerd in het VDAB-decreet. De VDAB krijgt een meer duidelijke bevoegdheid tot het aanbieden en organiseren van stages.

Tot slot worden er nog enkele bepalingen inzake het stelsel van de PWA's gewijzigd door het ontwerp van decreet. Het is geen voorafname op het ontwerp van decreet betreffende het wijkwerken maar betreft enkele beperkte aanpassingen.

De minister overloopt de hoofdstukken en artikelen. Het hoofdstuk 1 bevat inleidende bepalingen en behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Traject tijdelijke werkervaring

Hoofdstuk 2 bevat bepalingen over het traject tijdelijke werkervaring. Artikel 4 omschrijft de doelstellingen. Het traject wil ervoor zorgen dat werkzoekenden competenties richting reguliere arbeidsmarkt kunnen opbouwen in een reële werk-omgeving. Als tewerkstelling in de reguliere arbeidsmarkt alsnog niet haalbaar blijkt, wordt onderzocht hoe er een ander passend aanbod of een andere stelsel geschikt kan zijn, zoals de sociale economie. Het is een traject naar het normaal economisch circuit voor mensen die wat verder van de arbeidsmarkt staan.

De doelgroep zijn dus werkzoekenden waarvan de afstand tot de arbeidsmarkt overbrugbaar blijft, omdat ze over voldoende leervermogen en ontwikkelings-potentieel beschikken. Van hen wordt verwacht dat ze zich bij de VDAB inschrijven als werkzoekende en dat ze binnen een traject van maximaal 24 maanden de stap naar de reguliere arbeidsmarkt kunnen zetten (artikel 5).

Voor leefloongerechtigden, die ook met het traject tijdelijke werkervaring worden gevat, wordt blijvend voorzien in de mogelijkheid om via de werkervaring sociale-zekerheidsrechten op te bouwen. De minister wijkt daarmee af van het basis-principe dat iedereen zoveel mogelijk in hetzelfde kader terecht komt, maar dat is in het belang van de leefloongerechtigden zelf.

Er resten dan nog een aantal praktische punten te regelen: duurtijdverlenging, intrekking van de schorsing enzovoort. Ze moeten als modaliteiten in een besluit van de Vlaamse Regering worden verduidelijkt.

Artikel 6 betreft de werkervaringsovereenkomsten. Het is geen arbeidsovereenkomst maar wel een overeenkomst tussen de begeleider, met name de VDAB, een partner van VDAB of een OCMW, en de werkzoekende. Ze is nodig om een vrijstelling van de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt te kunnen toekennen voor de duurtijd van de werkervaringsovereenkomst. Het moet duidelijk zijn wat betrokkene gaat doen tijdens de werkervaringstermijn. Er kunnen diverse instrumenten ingezet worden: opleiding, stage enzovoort.

Artikel 7 gaat over de werkplekleerinstrumenten die ter beschikking worden gesteld door de VDAB, op maat van de werkzoekende en gedurende het traject. Het gaat om instrumenten die voldoende intensief en marktgericht zijn. Tewerkstelling op basis van artikel 60 kan daarvan deel uitmaken. De praktische modaliteiten worden geregeld bij besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 8 betreft het toezicht van de VDAB op toekenning of aanwending van toelages voor tewerkstelling in het kader artikel 60, §7, en 61, van de OCMW-wet. VDAB kan boekhoudkundige en andere relevante stukken opvragen en heeft in geval van onterecht toegekende toelages de mogelijkheid tot terugvordering van het OCMW. De VDAB werkt indien nodig daartoe samen met de Afdeling Toezicht en Handhaving van het departement Werk en Sociale Economie.

Hoofdstuk 3. Subsidievoorwaarden voor leefloongerechtigden die in een traject tijdelijke werkervaring stappen

Hoofdstuk 3 betreft de subsidievoorwaarden voor leefloongerechtigden die in een traject tijdelijke werkervaring stappen. Artikel 9 regelt de subsidiëring van de OCMW's voor de begeleiding van leefloongerechtigden. Vandaag wordt de begeleiding nog betaald door RSZ-kortingen, maar de Vlaamse Regering wil dat doen via subsidies. Het voordeel is dat de bestaande RSZ-kortingen, bijvoorbeeld voor

jongeren, zo ook kunnen worden toegepast door het OCMW voor tewerkstelling van jongeren. Het is niet de bedoeling dat er ook maar enige besparing op gebeurt, onderstreept de minister. Het bedrag waarin wordt voorzien voor subsidiëring, is gelijk aan het bedrag dat voor de RSZ-korting werd uitgetrokken.

De subsidie voor begeleiding wil de minister niet louter in het traject van artikel 60 toekennen. Hij wil de OCMW's extra vergoeden voor begeleiding in het voor- en natraject daarvan, indien van toepassing.

Hoofdstuk 4. Wijzigingsbepalingen

De wijzigingsbepalingen in hoofdstuk 4 betreffen wijzigingen van de OCMW-wet, het VDAB-decreet en bepalingen over de PWA's.

- Artikel 60

De minister overloopt eerst de wijzigingen die betrekking hebben op de artikel 60-maatregel. Artikel 11 regelt de betaling van de toelage in het kader van artikel 60. Dat kan alleen als het kadert in een traject van tijdelijke werkervaring. Het OCMW moet eerst een dergelijk traject opstarten vooraleer over te gaan tot tewerkstelling op basis van artikel 60. Tewerkstelling op basis van artikel 60 is geen doel op zich, het moet kaderen in een traject van tijdelijke werkervaring.

De beslissing wie in de maatregel artikel 60 kan starten, behoort tot de autonomie van OCMW's. De budgettaire middelen voor artikel 60 worden aangepast aan de evolutie van het aantal tewerkstellingen erin. Dat behelst derhalve een open-end-principe: meer tewerkstelling betekent meer middelen.

Een betrokkene krijgt niet alleen een tewerkstelling om voldoende gewerkte dagen aan te tonen en om rechten op te bouwen van sociale zekerheid. Het doel van het overkoepelende traject is activering op de reguliere arbeidsmarkt. Na afloop van de tewerkstelling op basis van artikel 60 kunnen OCMW's financiering ontvangen voor verdere begeleiding, als dat aangewezen is. De VDAB kan op het OCMW een beroep doen indien het goed geplaatst lijkt om de begeleiding te doen.

Artikel 13 wijzigt de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie. De toelage die de VDAB betaalt, zal gelijkgesteld worden aan het leefloon, categorie 3.

Artikel 14 regelt de opheffing van de verhoogde toelage voor jongeren. Federaal ontving het OCMW 25 percent extra op de basistoelage voor jongeren die in artikel 60 werden tewerkgesteld. Ze kunnen voortaan via de doelgroepkorting toegang krijgen tot de bestaande RSZ-kortingen.

Artikel 27 heft het onderscheid op bij deeltijdse tewerkstelling van jongeren onder 25 jaar en anderen. De OCMW's kunnen gebruikmaken van de bestaande RSZ-kortingen.

Artikelen 28, 29, 32 en 33 betreffen wijzigingen in de verhoogde staatstoelage. Die bedraagt nog altijd het brutoloon, maar beperkt tot het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen. Het totaal van de toelage kan dat nooit overschrijden en de verhoogde toelage wordt toegekend voor maximum twaalf maanden per tewerkstelling op basis van artikel 60. Als een leefloongerechtigde langer de artikel 60-maatregel nodig heeft, krijgt het OCMW een gewone basistoelage.

Artikelen 30 en 31 schaffen de productiviteitsbijdrage voor privéondernemingen af.

– *VDAB-decreet*

Er zijn wijzigingen nodig aan het VDAB-decreet. Om de opstart van tijdelijke werkervaring te faciliteren en gelet op het toenemende belang van werkplekleren in het aanbod, is het aangewezen om een aantal bepalingen over stages toe te voegen aan het decreet. Er wordt voorzien in een uitbreiding van de taken van de VDAB en van de definities met het begrip leefloongerechtigde. Die wijziging laat toe stages gericht op die doelgroep aan te bieden.

– *Plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen*

De minister herhaalt dat het geen voorafname betreft op de aangekondigde regeling over wijkwerken en het niet de essentie van het PWA-stelsel betreft.

Artikel 25 betreft een wijziging van de werkloosheidsreglementering. Bij het innen van een PWA-cheque maken diverse instanties aanspraak op bepaalde percentages van de waarde van de PWA-cheque. Er blijft steeds een restbedrag over waarvan de PWA-vzw's een deel krijgen om te besteden aan de opleiding van PWA'ers. Als het niet daarvoor wordt gebruikt, moet dat vooralsnog teruggestort worden aan de RSZ. Door de voorgestelde wijziging wordt het eventuele niet-gebruikte saldo doorgestort aan de VDAB, die bevoegd is voor het aanbieden van beroepsopleidingen aan werkzoekenden.

Artikel 26 betreft de schrapping van de verrekening van de PWA-vzw's voor dienstenchequeactiviteiten, als gevolg van afschaffing van de cumul tussen PWA en die activiteiten. De PWA's zijn vanaf begin 2017 niet langer gebonden aan de verplichte financiële bijdrage.

Conclusie

De minister concludeert dat het ontwerp van decreet de basis legt voor een geïntegreerd systeem van tijdelijke werkervaring.

II. Algemene bespreking

1. Standpunten en vragen van de leden

Tussenkomst van Yasmine Kherbache

Yasmine Kherbache stelt dat lang werd uitgekeken naar het ontwerp van decreet, ook naar aanleiding van de gedachtewisseling begin 2016 over de conceptnota over tijdelijke werkervaring. In het kader van de hervorming van de doelgroepmaatregelen werd tijdelijke werkervaring als een oplossing gezien voor wie uit de boot viel in het doelgroepenbeleid, met name de langdurig werkzoekenden. Sp.a wees er herhaaldelijk op dat de aanwerving daarvan niet duurder mocht worden en de minister antwoordde dan steeds dat dat zou worden opgevangen in het kwalitatieve luik van het doelgroepenbeleid en de tijdelijke werkervaring. Dat geldt ook voor de maatregelen voor degenen die ver van de arbeidsmarkt staan – WEP-plus, PWA enzovoort. Alles zou onder de noemer van een kaderdecreet Tijdelijke werkervaring terechtkomen.

De tijdelijke werkervaring is een belangrijk arbeidsmarktinstrument. De zesde staatshervorming creëerde heel wat mogelijkheden, onder meer op het vlak van loonkost, activering van groepen die voorheen onder het federale beleid vielen (zoals de artikel 60'ers) en een aantal specifieke maatregelen inzake onder meer de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen. Het instrumentarium van de minister is ruimer geworden en de maatregelen moeten elkaar versterken. Ook vereenvoudiging van het instrumentarium moet een doel zijn. Sp.a is voorstander

van een vereenvoudiging en van een doelmatiger beleid om meer effect te sorteren. De fractie wil de pogingen daartoe ondersteunen, maar de eerder gestelde vragen inzake doelgroep, onderlinge wisselwerking tussen de diverse maatregelen, finaliteit, concrete rechten en plichten van de werkzoekende enzovoort worden bij lezing van het ontwerp van decreet niet beantwoord. De antwoorden worden doorgeschoven naar de uitvoeringsbesluiten. Het ontwerp van decreet blijft algemeen en vaag. De Raad van State stelt in zijn advies dat er wel wordt ingegrepen op fundamentele rechten van werkzoekenden, maar dat niet wordt gepreciseerd hoe dit zal gebeuren. De sociale partners – werkgevers zowel als vakbonden – vragen om het ontwerp van decreet samen te kunnen lezen met de uitvoeringsbesluiten. Het lid steunt die vraag. Om een goede discussie te kunnen voeren zouden ook de ontwerpen van uitvoeringsbesluit aan het parlement moeten worden overgemaakt.

Sp.a heeft drie algemene opmerkingen bij het ontwerp van decreet. Een eerste is dat de hervorming niet de beoogde vereenvoudiging realiseert. Ten tweede is er geen afstemming tussen de verschillende maatregelen en met de verschillende beleidsdomeinen, zoals Sociale Economie. Ten derde wordt niet in een alternatief voorzien voor de maatregelen die worden geschrapt.

Yasmine Kherbache gaat eerst in op de kritiek wat de beoogde vereenvoudiging betreft. Er wordt een nieuw instrument ingevoerd, met name de werkervaringsovereenkomst. Dat is een nieuwe deur in een traject naar werk. Maar daarachter blijft een doolhof met een hele rist instrumenten bestaan: stages, individuele beroepsopleiding, artikel 60 en zo meer. Er is derhalve geen sprake van vereenvoudiging, de hervorming wordt mooier voorgesteld dan ze in werkelijkheid is. Sp.a acht een bijsturing van de instrumenten nochtans noodzakelijk om de doelmatigheid ervan te verhogen. Zo wees het lid herhaaldelijk op de vaststelling dat bij de IBO, die de beroepscompetenties moet versterken, de groep die het zeer hard nodig heeft, zoals de laaggeschoolden, ondervertegenwoordigd is. Bijsturing moet ervoor zorgen dat die niet uit de boot vallen. Voor hooggeschoolden kan men bijna spreken van oneigenlijk gebruik van de IBO. De minister had de doelmatigheid van de maatregelen in het kader van het voorliggende ontwerp van decreet tegen het licht moeten houden. Ook de sociale partners vroegen dat, maar er wordt op geen enkele manier bijgestuurd.

Tegelijk wordt een bijkomende complexiteit in het leven geroepen. De werkzoekende sluit een tijdelijke werkervaringsovereenkomst af. Sluit hij ook een trajectovereenkomst af? Per maatregel moet er, zoals blijkt uit de toelichting, nog een overeenkomst worden gesloten. Dat maakt het geheel onnodig administratief complex. De fractie van het lid is voorstander van werkervaring als instrument, maar de minister heeft de kans gemist om het op een eenvoudige manier te organiseren.

Er is geen afstemming met andere beleidsdomeinen zoals Sociale Economie. De tijdelijke werkervaring zou bedoeld zijn voor degenen die op een overbrugbare afstand van de arbeidsmarkt staan. Achter de spreekwoordelijke voordeur staat een loket waar iemand de toegang tot de instrumenten beoordeelt. Hoe zal dat gebeuren? De minister wil niet de indicering van de sociale economie hanteren, maar één gesprek kan ook niet volstaan. Wat als de werkzoekende het niet eens is met het oordeel van de begeleider? Hoe gebeurt de toeleiding en in welke mate is er keuzevrijheid voor de werkzoekende?

De voorliggende hervorming werd volgens het lid herhaaldelijk aangekondigd als een alternatief voor maatregelen die intussen zijn geschrapt. De werkkansen van de langdurig werkzoekende zouden erdoor worden versterkt. Arbeidsmarktactivering is volgens het lid enerzijds het versterken van competenties en de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen. Dat kan via werkervaring, stelt Kherbache. Anderzijds is het ook nodig de kostendrempel aan te pakken door het verlagen van de loonkost.

Door de hervorming van het doelgroepenbeleid is er intussen een forse loonkostmaatregel geschrappt. Aanwerving van bijvoorbeeld een 45-plusser die langdurig werkzoekend is, wordt 60 percent duurder het eerste jaar. De berekening daarvan heeft het lid al bezorgd bij de bespreking van het decreet houdende het Vlaams doelgroepenbeleid (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 607/4). Bij die bespreking werd een oplossing aangekondigd in het kader van de tijdelijke werkervaring, maar die is er niet in het voorliggende ontwerp van decreet. Enkel tijdelijke werkervaring is maar een halve oplossing, er is ook een loonkostmaatregel nodig. De sociale partners blijven met de vraag zitten wat er voor de langdurig werkzoekenden zal worden gedaan. Er is weliswaar een aanwervingspremie aangekondigd en die is essentieel, maar het blijft onduidelijk wat ermee zal gebeuren.

De minister heeft het budget voor Activa – dat erop gericht is de aanwervingskost voor langdurig werkzoekenden te verlagen, als incentive om hun herintrede te vergemakkelijken – gebruikt voor een competentieversterkend beleid. Op zich is competentieversterking een goede maatregel, maar tegelijk wordt de aanwerving veel duurder. De minister is de eerste minister van Werk die de aanwerving van die doelgroep fors duurder maakt. Met de nieuwe bevoegdheid inzake doelgroepmaatregelen doet de minister volgens het lid net het omgekeerde van wat men zou mogen verwachten. De maatregelen op federaal niveau compenseren hoegenaamd het verschil niet.

Tegenover de afschaffing van de jongerenbonus wil de minister extra begeleiding inzetten. Intensieve begeleiding van jongeren betwist niemand, maar de minister vergeet dat met de Activamaatregel ongeveer 10.000 langdurig werkzoekenden aan de slag konden in een effectieve job, waarmee ze pensioenrechten en socialezekerheidsrechten konden opbouwen. Die maatregel wordt geschrappt en vervangen door het aanbod van een tweejarig traject voor die groep. Het lid is het ermee eens dat Activa alleen de langdurige werkloosheid niet kon wegwerken en dat competentieversterking ook nodig is. De finaliteit is de stap naar het normaal economisch circuit kleiner te maken, maar de minister haalt een belangrijke trede weg. Van de werkgevers wordt meer begeleiding verwacht tijdens het tijdelijkewerkervaringstraject. Zij vragen daarom ook dat de stimulans waarin werd voorzien, blijft bestaan. Vandaar ook het belang van de aanwervingspremie, waarover er vandaag geen duidelijkheid is.

De minister legt in de maximumduur van het traject tijdelijke werkervaring vast op twee jaar. De sociale partners zijn ter zake een andere mening toegedaan en zien meer heil in twaalf maanden, verlengbaar met zes maanden. Waarom houdt de minister aan die termijn van 24 maanden vast?

Het ontwerp van decreet regelt ook de vrijstelling van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt voor wie in een traject tijdelijke werkervaring stapt. Artikel 6, §2, bepaalt dat de verplicht ingeschreven werkzoekende die werkloosheids- of inschakelingsuitkering geniet, die vrijstelling kan krijgen. Wat met een ontslagen ING-werknemer van 46 jaar die een opzeggingsvergoeding krijgt een gedurende zekere tijd? In die periode ontvangt de persoon geen uitkering en kan hij dus geen beroep doen op de maatregel. Voor de Activamaatregel zou hij onmiddellijk in aanmerking komen. Moet de ontslagen werknemer wachten tot de opzeggingsperiode is versteken?

Of wat met een moeder die altijd voor de kinderen heeft gezorgd en alleen komt te staan? Ze moet weer op de arbeidsmarkt terechtkomen, maar heeft als herintreedster geen recht op een uitkering. Dergelijke groepen voldoen wel aan het profiel, maar eenmaal ingeschreven als werkzoekende, kunnen ze geen beroep doen op de maatregel zoals voorzien.

Wat met een werknemer die in een outplacementtraject terecht komt voor een jaar? Werkplekklere maakt vaak deel van uitplacementbegeleiding. Hoe worden die twee maatregelen op elkaar afgestemd? Moet er naast de outplacementovereenkomst nog een overeenkomst tijdelijke werkervaring worden gesloten? Of moet worden gewacht tot de periode van outplacement is verstreken?

Wat met de rechten en plichten van de werkzoekende in het traject tijdelijke werkervaring? Die worden niet gepreciseerd. Wat als een werkzoekende vroegtijdig stopt? Of als de begeleider niet tevreden is over de deelname?

Ook het opschorten van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering zodra een werkzoekende een traject aanvat, is een cruciaal punt. De minister kondigde bij de gedachtewisseling begin 2016 aan dat die zou worden besproken met het federale niveau. Daarover is er volgens het lid nog altijd geen duidelijkheid, maar er wordt wel al gewag gemaakt van 1 januari 2017 als startdatum. Heeft de minister al een indicatie over een akkoord met het federale niveau? Dit is voor Yasmine Kherbache essentieel, het is immers de werkzoekende die hier het risico draagt.

Tussenkomen van Rob Beenders

Rob Beenders wil het hebben over de groep werkzoekenden die door de voorliggende hervorming uit de boot dreigt te vallen. Met de verschillende ministers, bevoegd voor arbeidsmarktbeleid en -activering, is het oppassen dat er geen verschillende snelheden ontstaan. De puzzel om mensen zo snel mogelijk op de juiste plaats aan het werk te krijgen, moet de Vlaamse Regering samen leggen, stelt het lid, en dat gebeurt niet. De voorliggende hervorming focust op de groep werkzoekenden die, na een korte werkervaring, op eigen kracht en op korte termijn de stap naar betaald werk kunnen zetten. Dat is de groep waarvoor de minister van Werk een beleid wil voeren. Maar zijn beleid mag niet met zich meebrengen dat andere mensen die vandaag wel actief zijn uit de boot dreigen te vallen of voor een deur komen te staan die gesloten blijft. Het lid meent dat dit voor een grote groep mensen wel degelijk het geval zal zijn als het ontwerp van decreet wordt goedgekeurd: zij zullen niet terechtkunnen in een traject waar ze eerder wel mogelijkheden in hadden. De deur van de sociale economie stond twee jaar op slot. Er is nu al een wachtlijst van ongeveer 32.000 mensen die wachten op een plaats in de sector, volgens de cijfers van de VDAB. Er komt een groeipad van 500 jobs en dat is een kleine stap vooruit, erkent het lid. Maar die maatregel blijft beperkt als de groep van wachtenden door de hervorming almaar zal blijven groeien. Er is ook geen perspectief voor de anderen die niet terechtkunnen bij een maatregel van tijdelijke werkervaring. Ze komen op de wachtlijst terecht en moeten nog langer wachten op activering.

Een andere groep mensen zal richting arbeidszorg worden gestuurd. Uit antwoorden van de minister van Welzijn blijkt dat er nog geen uitvoeringsbesluiten op papier staan en er nog geen stap is gezet om het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten uit te voeren. Ook die groep mensen komt dus voor een gesloten deur te staan. Zo wordt volgens het lid duidelijk dat er drie snelheden zijn om mensen met hun capaciteiten en talenten naar de juiste plek te geleiden. Twee groepen komen voor een gesloten deur te staan en de andere groep komt in een doolhof van maatregelen terecht waarin een correcte screening niet zeker is en dus ook niet vaststaat dat de werkzoekende het juiste traject kan doorlopen. De bevoegde ministers blijken niet in staat samen de puzzel te leggen. Dat is voor Rob Beenders de fundamentele problematiek. Er is geen alternatief voor wie uit de boot dreigt te vallen door de voorgestelde hervorming.

Het lid mist een duidelijk kwalitatief kader voor de tijdelijke werkervaring. Artikel 6 definieert de werkervaringsovereenkomst. Als dat het enige nieuwe instrument is dat de minister met dit ontwerp van decreet initieert, dan is dat volgens het lid

een mager resultaat. Er is niets kwalitatief geregeld voor de werkvloeren, voor de begeleiding en voor de werkplekleerinstrumenten. Kwalitatieve begeleiding is nochtans essentieel voor de werkzoekende, maar net zo goed voor de werkgever die zijn werkvloer ter beschikking stelt. Dit is belangrijk want zonder werkgevers zijn er geen werkvloeren en zonder werkvloeren is er geen werkervaring en zijn er geen trajecten. Welke voorwaarden zullen gelden voor de begeleiders van de werkervaringstrajecten? Hoe zal de kwaliteit van de begeleiding en werkplekken worden bewaakt? Wat verwacht de minister concreet van de begeleiding in de tijdelijke werkervaringstrajecten? Hoe zullen de begeleiders worden aangeduid? Wordt een tender uitgeschreven of verloopt dit via overeenkomsten met de VDAB? Welke werkvloeren heeft de minister voor ogen?

Voor Rob Beenders is het evenmin duidelijk wie het kwalitatief kader zal bepalen: de VDAB of de Vlaamse Regering?

Het lid herhaalt dat elke afstemming met het beleidsdomein Sociale Economie ontbreekt. Als er al is afgestemd met de daarvoor bevoegde minister, dan zijn niet de juiste afspraken gemaakt om de snelheid van het voorliggende ontwerp van decreet te verantwoorden. Er is inzake sociale economie nochtans al heel wat werk verricht, onder meer met het Maatwerkdecreet en het decreet betreffende de lokale diensteneconomie. Daarin zijn kwalitatieve kaders uitgewerkt. Is de minister bereid om dat kader te integreren en het ontwerp van decreet tijdelijke werkervaring op de sociale economie af te stemmen?

Met betrekking tot de stages bepaalt het ontwerp van decreet dat de VDAB stages kan inzetten, maar enkel als ze georganiseerd of erkend zijn door de VDAB. Ressorteren de doorstroomstages uit het Maatwerkdecreet en het LDE-decreet ook onder die noemer? Kan de financiering zoals vastgelegd in artikel 21 gebruikt worden voor de doorstroomstages? Of is er een apart luik voorzien?

De artikel 60-maatregel zou volgens de minister qua finaliteit behouden blijven, mits toch enkele kleine wijzigingen. Dat is een belangrijke keuze in het ontwerp van decreet. De tewerkstelling op basis van artikel 60 moet ook afgestemd worden op het Vlaamse arbeidsmarktbeleid, wat een juiste visie is. Ook dat de controle op de OCMW's door de VDAB zal gebeuren, lijkt het lid evident. De OCMW's worden duidelijk erkend als partner in het activeringsbeleid vanuit hun expertise. Niet duidelijk is hoe de OCMW's in die opdracht concreet ondersteund worden en wat de minister er exact van verwacht. Belangrijk is dat de afstemming en samenwerking tussen de OCMW's en de VDAB goed verloopt en daartoe moet nog heel wat werk worden verricht, stelt het lid vast. Hoe zal de minister dit stimuleren en ondersteunen?

De RSZ-korting voor de tewerkstelling in het kader van artikel 60 wordt opgeheven. De minister wil die compenseren met een subsidie voor de begeleiding van trajecten tijdelijke werkervaring. Het schrappen van de RSZ-vermindering maakt het volgens de minister mogelijk om gebruik te maken van de doelgroepmaatregelen. Maar de OCMW's zijn ter zake beperkt en kunnen niet van alle maatregelen van het doelgroepenbeleid gebruikmaken. Voor jongeren en personen met een handicap lijkt dit mogelijk, maar als het gaat om ouderen (55-plussers) worden lokale overheden uitdrukkelijk uitgesloten. Welk alternatief is er voor die groep?

De langdurig werkzoekenden, vaak de doelgroep van de artikel 60-maatregel, vallen volgens het lid al helemaal uit de boot in het doelgroepenbeleid. Hoe zal dit worden dit gecompenseerd?

Waar de RSZ-korting voordien onvoorwaardelijk was, wordt de compensatie in het ontwerp van decreet voorwaardelijk, dat voornamelijk in functie van de begeleiding van de trajecten (artikel 10). Zal de minister nieuwe, bijkomende voorwaarden aan

de OCMW's opleggen tegenover de bestaande toepassing van artikel 60? Aan welke voorwaarden denkt de minister dan?

Met betrekking tot de compensaties stipuleert de memorie van toelichting dat de subsidie niet louter de periode van artikel 60-tewerkstelling dekt, maar de volledige duurtijd van de werkervaringsovereenkomst en dus het traject tijdelijke werkervaring. Rob Beenders kreeg signalen als zou de compensatie niet volstaan om de bestaande RSZ-vermindering op te vangen. Kan de minister al uitsluitel geven over de hoogte van de compensatie?

Artikel 27 doet het onderscheid bij deeltijdse tewerkstelling verdwijnen tussen de groep jonger dan 25 jaar en de anderen. Als alternatief verwijst de minister naar het doelgroepenbeleid. Betekent dit dat OCMW's voor leefloongerechtigden onder 25 jaar een doelgroepremie jongeren kunnen aanvragen bij een tewerkstelling onder artikel 60 of is dat uitgesloten? Het recht van een jongere op een doelgroepremie wordt daarmee al in een traject van tijdelijke werkervaring binnen het OCMW uitgeput. Heeft dat gevolgen voor de jongere als die in een reguliere job start? Kan hij dan nog een beroep doen op de premie of niet?

Het nieuwe wijkwerken (het hervormde PWA-stelsel) zou deel uitmaken van het instrument tijdelijke werkervaring, maar de minister opteerde ervoor om het niet te regelen in het voorliggende ontwerp van decreet. De minister zal daartoe een afzonderlijk initiatief nemen. Hoe wil de minister wijkwerken in het nieuwe systeem inpassen? Wie krijgt de eindverantwoordelijkheid over het traject tijdelijke werkervaring? Wordt dat de lokale organisator in wijkwerken, waarover nog heel wat onduidelijkheid bestaat, of wordt het de trajectbegeleider of de VDAB?

De verhoogde toelage blijft behouden voor de inzet van artikel 60'ers in de sociale economie, maar de minister beperkt die tewerkstelling tot twaalf maanden (artikel 28). Waarom geldt die beperking? Wat behelst een sociale-economie-initiatief? Betreft het alle ondernemingen in de sociale economie zoals bepaald in de regelgeving sociale economie of zal de minister een andere definitie hanteren?

Tussenkomst van Bart Van Malderen

Bart Van Malderen wil de aandacht vestigen op enkele hiaten in het ontwerp van decreet. De tijdelijke werkervaring is het paradepaardje van de minister en het lid wil weten of deze passe-partout wel werkt. De VVSG en socialprofitorganisaties lieten al horen dat het niet het antwoord is dat ze nodig hebben in specifieke dossiers.

Het is een belangrijk ontwerp van decreet, maar Bart Van Malderen mist de armoedetoets. Toch heeft wat voorligt onmiskenbaar een invloed op de positie van mensen in armoede. Dat geldt voor de artikel 60-maatregel. Het geldt ook voor jongeren die via de jongerenbonus aan de slag zijn en vandaag een loon ontvangen. Die tewerkstelling wil de minister laten schrappen en laten opgaan in de tijdelijke werkervaring, waardoor er van een loon geen sprake meer is.

In de Septemберverklaring van 26 september 2016 stelde de minister-president dat het hebben van een job een cruciale hefboom in de bestrijding van armoede is. Dan lijkt het evident dat de minister van Werk de voorliggende hervorming ook in dat kader tegen het licht houdt. Het is volgens het lid een gemiste kans en hij vraagt de minister dat alsnog recht te zetten en daarover in dialoog te gaan met de betrokkenen.

Een ander hiaat is dat de minister in een aantal toegangen tot tijdelijke werkervaring voorziet, behalve die vanuit de arbeidszorg. Een groep mensen wordt doorverwezen naar arbeidszorg, waar het wachten is op de nodige collegialiteit in de Vlaamse Regering om een effectief kader en uitvoering te geven aan het

W²-decreet. Bart Van Malderen stelt vast dat er vrij statisch naar arbeidszorg wordt gekeken. Het decreet en de filosofie daarachter vertrekt van het concept mobiliteit voor wie het aankan, maar in het ontwerp van decreet betreffende de tijdelijke werkervaring is er geen toegang vanuit de arbeidszorg. Daarmee ontbreekt de laatste opstap naar werkervaring voor dat deel van de doelgroep die het aankan. Is dat een vergetelheid of een bewuste keuze? Is de minister bereid dat recht te zetten?

Moet ook niet de impact op het terrein van de hele theoretische oefening van de minister worden ingeschat? Het lid heeft de indruk dat de minister sterk vasthoudt aan het model dat is uitgetekend en probeert de realiteit daarin te stoppen. Maar dat lijkt niet altijd te lukken. Sommige reële problemen op het terrein zouden de minister van Werk als een boemerang weer op het hoofd kunnen vallen. Bij de discussie over wijkwerken kwam bijvoorbeeld ter sprake dat een deel van de PWA'ers tewerkgesteld zijn in het middagtoezicht in scholen. De onderwijswereld maakt zich daarover zorgen, maar de minister stelt hen gerust dat een en ander ook via de tijdelijke werkervaring kan worden geregeld. De sector laat weten dat die oplossing hen niet schikt. Ofwel maakt de minister een decreet en verwacht hij dat de wereld zich daaraan aanpast, ofwel werkt hij empathisch en bekijkt hij hoe hij op het terrein problemen kan oplossen.

Ook de socialprofitsector en de VVSG slaan alarm: ongeveer 800 jongeren hebben vandaag een job in het kader van de jongerenbonus. Het gaat om talrijke plaatsen in de publieke buitenschoolse kinderopvang en de publieke dagverzorgingscentra. De doelgroepkorting wordt geschrapt, dus ook de loonsubsidie die daar tegenover staat. Hoe wil de minister dat verlies aan plaatsen opvangen? Het voorliggende ontwerp van kaderdecreet stelt de werkgevers voor de keuze om de jongeren al dan niet in opzeg te plaatsen. Enige collegialiteit binnen de regering zou ertoe leiden dat die toestand wordt geregulariseerd, meent Bart Van Malderen. De middelen kunnen overgebracht worden naar het beleidsdomein waar ze thuishoren, waar ze structureel kunnen worden verankerd. De minister creëert nu tijdelijkewerkervaringsplaatsen aan de ene kant terwijl hij de drempels naar werk aan de andere kant juist verhoogt. Wat is het nettoresultaat van deze maatregelen? Moet niet worden afgetoetst dat ze geen capaciteitsverlies in belangrijke sectoren zoals kinderopvang en ouderenzorg tot gevolg hebben?

Tussenkoms van Axel Ronse

Axel Ronse zal toelichten hoe de N-VA-fractie het voorliggende ontwerp van decreet beoordeelt en de kritische succesfactoren voor het ontwerp van decreet schetsen. Werkzoekende zijn of werken voor de VDAB houdt volgens het lid vandaag in dat men een graad moet halen in 'koterijen': WEP-plus, gesco, Activa, artikel 60 en 61, jongerenbonus, PWA enzovoort. En dan is er nog de sociale economie. Het zijn allemaal hokjes die onderling concurreren en naast elkaar bestaan. Wie eraan durft te raken, wordt danig onderuitgehaald, want hij of zij krijgt steevast het verwijt duizenden kwetsbare mensen op straat te zetten. Dat status-quo verhaal is niet noodzakelijk negatief. Het is vaak met goede intenties uitgebouwd om oplossingen te bieden voor bepaalde noden in sectoren die moeilijk gefinancierd raakten, of in periodes van laagconjunctuur opgezet om bepaalde groepen mensen die het moeilijk hadden in het arbeidscircuit te helpen.

N-VA vindt het belangrijk om werkzoekenden die kampen met een afstand tot de arbeidsmarkt terug naar het reguliere arbeidscircuit te leiden. Dat is de doelstelling.

De fractie toetst het voorliggende ontwerp van decreet aan drie grote lijnen. Ten eerste moet het gaan om een verdieping en vereenvoudiging. De kracht van het ontwerp van decreet ligt daarin dat het niet langer uitgaat van kwantitatieve

factoren buiten de wil van de werkzoekende om, maar wel van wat de persoon in kwestie potentieel kan en wie hij of zij is. Dat vergt een 'mindswitch' en upgrade bij de VDAB. Die opwaardering moet ervoor zorgen dat de mens achter de structuren meer in beeld komt. Dat beschouwt het lid als een vereenvoudiging. Achter de spreekwoordelijke deur zit inderdaad nog een hele reeks aan typetrajecten. Dat maakt maatwerk mogelijk. De complexiteit wordt opgevangen door wie aan die deur de mensen begeleidt naar het voor hen geschikte traject. Dat is de belangrijkste verdienste van het ontwerp van decreet.

Ten tweede bekijkt N-VA of het ontwerp van decreet het spectrum aan maatregelen consistent en coherent maakt. Eerdere sprekers vroegen of er wel overleg was geweest met andere bevoegde ministers. N-VA wil weten of het ontwerp van decreet ervoor kan zorgen dat ze elk hun rol kunnen spelen en complementair kunnen werken. In plaats van hokjes die elkaar overlappen en in elkaar overlopen, waarbij niet duidelijk is wat al dan niet tot de sociale economie behoort en waar mensen al dan niet thuishoren, worden door het voorliggende ontwerp van decreet de speelvelden afgebakend en op elkaar ingehaakt. De lijn is duidelijk en het verhaal is consistent. Waar haalt men het vandaan dat er geen plaats meer zou zijn voor de zwaksten op de arbeidsmarkt? Er is volgens het lid in een maximaal groeipad voorzien. Dat zal bij de begroting 2017 en de beleidsbrief nog worden besproken.

Er wordt door het ontwerp van decreet ook een duidelijke verbinding gemaakt met de OCMW's. Daar zal voortaan op een meer transparante en meetbare manier worden toegeleid. Of mensen nu een leefloon of een werkloosheidsuitkering hebben, verandert immers niets aan hun competenties. Ze moeten mee in het systeem van de tijdelijke werkervaring. Het OCMW schrijft mee aan dat verhaal.

Ten derde bekijkt N-VA de effectiviteit. Beantwoordt de hervorming aan de doelstelling, met name mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar het normaal economisch circuit begeleiden en voor wie niet naar dat NEC kan een plaats vinden in de sociale economie? Axel Ronse waardeert de oprechte en eerlijke tussenkomst van Yasmine Kherbache omdat die duidelijkheid schept over de ideologische verschillen. N-VA stelde bij aanvang van de regeerperiode helder dat ze geen voorstander is van gesubsidieerde jobs en rotsvast gelooft in private tewerkstelling. De fractie gaat er van uit dat maximaal inzetten op competentieontwikkeling betere resultaten genereert dan subsidies geven. Sp.a wil een en-enverhaal; N-VA ook, maar dan veel minder uitgesproken. Het en-enverhaal voor N-VA stoelt op de aangekondigde premie voor langdurig werklozen, die binnenkort nog zal worden toegelicht in de commissie, en de RSZ-verminderingen die helder zijn in het kader van het doelgroepenbeleid. De andere inspanningen moet voor de fractie van Axel Ronse gaan naar het versterken van de competenties en dus van de mens daarachter.

Van het Activastelsel is het lid overtuigd dat een grondige evaluatie zou uitwijzen dat het minder effectief is en zelfs problemen genereert. Een evaluatie van het voorliggende systeem na verloop van tijd zal aantonen dat het efficiënter is.

Er zijn voor N-VA ook drie kritische succesfactoren. Een eerste is uiteraard het aantal werkplekken. Om trajecten tijdelijke werkervaring uit te rollen zijn veel en goede werkplekken noodzakelijk. De minister moet daar met de nodige zorg mee omgaan. Ten tweede is ook de kwaliteit van de screening cruciaal. Iets dergelijks compleet nieuw uitrollen, getuigt van moed en zeker ook van vertrouwen in de VDAB-medewerkers, maar het moet wel goed worden gemonitord. Ten derde is er de continuïteit van dienstverlening. De hokjes uit het verleden zijn gecreëerd vanuit goede intenties en de voorstanders beroepen zich ook op systemen zoals de buitenschoolse opvang en de dagverzorging. N-VA is even bekommerd om de continuïteit daarvan. De partij is het evenwel beu te moeten lezen dat de minister

zomaar even 800 mensen opzijzet, terwijl er is voorzien in twee jaar opzeg voor de bedoelde werknemers. Er verschijnen ook onheilsberichten over het PWA-stelsel, terwijl de huidige PWA'ers gewoon in het systeem kunnen blijven.

Axel Ronse roept op de hervorming ernstig te nemen en genuanceerd te beoordelen. De minister die de moed heeft al die hokjes op een sociale manier een plaats te geven in een logisch geheel verdient een kamerbrede ondersteuning.

Tussenkoms van Miranda Van Eetvelde

Miranda Van Eetvelde komt terug op de doelstelling van de tijdelijke werkervaring. Het gaat om werkzoekenden met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt en het opbouwen van competenties om hen naar het normaal economisch circuit te geleiden. Voordien moest een werkzoekende een bepaalde tijd werkloos zijn die verschilde naargelang de diverse maatregelen. Dat hokjesdenken wordt verlaten en daarin zit al een enorme verandering. Yasmine Kherbache gaf het voorbeeld van een 46-jarige ontslagen ING-werknemer, maar volgens *Miranda Van Eetvelde* is het instrument tijdelijke werkervaring allicht niet het juiste instrument om die persoon opnieuw in het arbeidscircuit te brengen. De VDAB-dienstverlening blijft behouden voor alle werkzoekenden, men mag niet doen alsof die verdwijnt. Het systeem van tijdelijke werkervaring is bedoeld voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en bevat instrumenten om hen toe te laten op de werkplek competenties op te bouwen, terwijl er aanvankelijk misschien maar weinig rendement tegenover staat. De werkgever staat in voor de begeleiding op de werkvloer van misschien een toekomstige werknemer. Het lid heeft het volste vertrouwen in de regierol van de VDAB.

Het lid geeft nog mee dat IBO absoluut geen instrument is dat alleen voor hooggeschoolden wordt ingezet. Haar praktijkervaring leert dat IBO wordt ingezet voor een brede variatie, van ongeschoolde tot technisch geschoolde werkzoekenden. De instrumenten – IBO, werkervaringsstage, opleidingsstage, kortere beroepsopleiding – kunnen helpen om een tijdelijke werkervaring op te doen en de weg naar het NEC te bespoedigen.

Dat PWA-jobs zouden wegvallen in de middagopvang van scholen is een voorbeeld van pertinent onjuiste informatie. De jobs komen onder het systeem van wijkwerken, met enkel een ander regime van duurtijd. Het lid ergert zich eraan dat de betrokken mensen fout worden geïnformeerd.

De werk- en welzijnstrajecten waarnaar Bart Van Malderen verwees, zijn onlangs nog aan bod gekomen in de commissie Welzijn. De minister van Welzijn kent het probleem en overlegt met de minister van Werk en Sociale Economie. *Miranda Van Eetvelde* heeft er vertrouwen in dat er een oplossing komt, eventueel via een conceptnota.

Tussenkoms van Sabine Vermeulen

Sabine Vermeulen stelt dat het beperken van de tewerkstelling tot twaalf maanden voor de werkvloeren in de sociale economie juist een goede maatregel is. Die werkvloeren zijn ook voor haar zeer waardevol, maar het doel van de tijdelijke werkervaring is om de doorstroom naar het NEC te realiseren voor mensen met een gebrek aan competenties en leerpotentieel. Een werkplek in de sociale economie kan een beginpunt zijn om arbeidsattitudes en werkcompetenties aan te leren, maar de werknemers blijven er zitten in een beschermde omgeving. Het opzet van de tijdelijke werkervaring is juist om hen vooruitgang te laten boeken en aan competentieopbouw te doen, waardoor ook de begeleiding kan worden afgebouwd. Het leerpotentieel moet zo optimaal mogelijk worden benut en dan is een werkplek

in het NEC de beste gelegenheid om werkervaring op te doen in een reële arbeidsmarktomgeving.

Sabine Vermeulen heeft er dan ook geen probleem mee dat de tijdelijke werkervaring in de sociale economie tot twaalf maanden wordt beperkt.

Tussenkoms van Emmily Talpe

Emmily Talpe stelt dat Open Vld heel tevreden is over het ontwerp van decreet. Het geeft vorm aan het nieuwe TWE-stelsel en beantwoordt aan de nood aan meer maatwerk en het objectief om competentieverwerving te bieden aan werkzoekenden. Het streeft naar betere en snellere activering naar een nieuwe job.

Het ontwerp van decreet schetst het grote kader en de uitvoeringsmodaliteiten moeten nog worden geconcretiseerd. Dat laat nog vragen open. Een perfect sluitend maatpak afleveren voor iets dat zo dynamisch is als de arbeidsmarkt, is de facto niet mogelijk, meent het lid. Emmily Talpe is het alvast met de SERV eens dat het ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten zo synchroon mogelijk op elkaar moeten worden afgestemd. Het lijkt haar aangewezen die aanbeveling ter harte te nemen.

Initieel was het de bedoeling om de verschillende systemen te condenseren tot één stelsel, maar dat bleek niet zo vanzelfsprekend. Het lid spreekt over de huidige maatregelen liever van een kluwen dan van 'koterijen'. Een PWA-overeenkomst of een WEP-plus is een totaal andere maatregel dan bijvoorbeeld artikel 60-tewerkstelling of een gesco. Ook Emmily Talpe ziet in het ontwerp van decreet niet enkel een deur met daarachter een loket, maar wel een totaalpakket op maat. Alle instrumenten hebben slechts één doelstelling en dat is een succesvolle inschakeling in de reguliere arbeidsmarkt. Dat is een andere benadering dan die vandaag wordt gehanteerd.

In de commissie werd, onder meer naar aanleiding van de conceptnota, al eerder van gedachten gewisseld over de voorliggende hervorming. Het lid wil niet alle aandachtspunten van haar fractie opnieuw formuleren maar wil wel enkele vragen stellen over het ontwerp van decreet. Die zullen wellicht in de uitvoeringsbesluiten een antwoord krijgen, maar misschien kan de minister al enige verduidelijking geven.

Hoe verloopt de toeleiding naar de stages concreet? Die vraag wordt ook in het advies van de SERV gesteld. De ICF-methode is geen haalbare optie. De SERV stipt aan dat de bestaande inschattingslijst beter moet worden geconcretiseerd. Kan de minister dat duiden?

Wordt de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering stopgezet gedurende het hele traject en geldt dat voor alle stages? Geldt dat ook voor de PWA'ers die bij wijze van transitie nog actief blijven in het stelsel?

De duurtijd van het traject tijdelijke werkervaring wordt vastgelegd op maximum 24 maanden. De SERV pleit voor korte trajecten, tot maximum achttien maanden. Hoe ziet de minister dat verschil?

Een andere opmerking van de SERV is dat de lange trajecten dreigen te verzanden in een opeenstapeling van stages. Hoe wil de minister dat gevaar neutraliseren?

Wat met de concrete modaliteiten van de nazorg, meer bepaald de begeleiding na de werkervaring richting regulier economisch circuit?

Met betrekking tot de capaciteit van de TWE-hervorming wil het lid weten om hoeveel trajecten op jaarbasis het uiteindelijk zal gaan en wie daarin wordt meegeteld. Tellen ook de PWA'ers in de overgangsregeling mee? Als het om een beperkt aantal trajecten gaat, dan is voor haar de vraag wie bepaalt welke werkzoekenden zullen instromen.

De OCMW's speelden altijd al een verdienstelijke rol in de activering van leefloon-gerechtigden op basis van artikel 60. De focus mag inderdaad niet liggen op het presteren van louter voldoende arbeidsdagen om recht te hebben op een werkloosheidsuitkering. Activering is belangrijk en daarom werd de voorbije jaren al actief ingezet op samenwerking tussen de OCMW's en de VDAB. De voorliggende hervorming moet een aanzet zijn tot een nog intensievere samenwerking. Komt er een samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en de OCMW's in dit verband?

Emmily Talpe wil tot slot ook bijzondere aandacht vragen voor de financiering van de OCMW's voor de begeleiding van artikel 60'ers. Het ontwerp van decreet wil een budgetneutrale aanpassing doen van de RSZ-korting naar een subsidie. Komt er een forfaitaire subsidiebedrag of wordt de lat tussen de OCMW's en de private tenderpartners voor de trajectbegeleiding gelijkgelegd? De tenderhouders werken inzake activering doorgaans met een vaste en een resultaatgebonden bonuspremie. Wat is het standpunt van de minister daarover?

Tussenkomen van Sonja Claes

Sonja Claes refereert aan het regeerakkoord waarin werd vermeld dat de diverse instrumenten, zoals gesco, WEP-plus, PWA en artikel 60, in één kader zouden worden opgenomen. De gesco-hervorming is al doorgevoerd, WEP-plus is al hervormd in 2015, de hervorming van het PWA-stelsel is uit het ontwerp van decreet gelaten maar de artikel 60-maatregel zit er wel in. Door de gefaseerde uitvoering is het moeilijk het overzicht te behouden en dat leidt tot de kritiek dat eenduidigheid ontbreekt, voor de parlementairen maar ook voor de buitenwereld.

Het gaat om een kaderdecreet en de uitvoeringsbesluiten zijn dan minstens van even groot belang. De SERV vraagt uitdrukkelijk dat ook de uitvoeringsbesluiten voor advies worden voorgelegd. Het lid dringt daarop aan, opdat het geheel door de sociale partners kan worden beoordeeld. CD&V staat achter het ontwerp van kaderdecreet, maar de verschillen met de huidige regeling zullen pas echt duidelijk worden in de uitvoeringsbesluiten.

Voldoende werkplekken vinden, wordt volgens *Sonja Claes* een knelpunt. Het gaat daarbij niet alleen om voorliggend ontwerp van decreet maar ook om andere maatregelen. De werkplekken moeten voor CD&V zo lokaal mogelijk worden georganiseerd. Het beheer ervan moet bij het niveau liggen dat het dichtst staat bij werkgevers en andere partners die een job kunnen aanbieden.

De kwaliteit van de screening is van belang. Anderhalf jaar na de start van de ICF-screening voor de sociale economie is duidelijk dat men daarop geen beroep kan doen voor de tijdelijke werkervaring. Dat is een onhaalbare kaart. Om een goed beeld te vormen van alle langdurig werklozen en hen maatwerk aan te bieden, is een degelijke inschatting van de capaciteiten essentieel. Hoe wil de minister dat precies aanpakken?

Er zijn ook voldoende overgangsmaatregelen nodig. Die moeten duidelijk worden in de uitvoeringsbesluiten. De aanwervingspremie voor langdurig werklozen is aangekondigd en het lid rekent erop dat deze maatregel er komt. Ze refereert nogmaals aan de opmerking dat de gefaseerde aanpak eigenlijk zorgt voor onduidelijkheid over het geheel.

De minister wil de stopzetting van de degressiviteit van de werkloosheidsvergoeding met de federale overheid gaan bespreken. Ook dat is essentieel voor een goede werking van het instrument tijdelijke werkervaring, stelt Sonja Claes.

Er is een instrument uitgewerkt voor laaggeschoolde werklozen die een grote afstand hebben tot het normaal economisch circuit. Voor degenen die een nog grotere afstand tot de arbeidsmarkt moeten overbruggen – de groep die niet toeleidbaar is, of naar de sociale economie gaat – herhaalt het lid haar eerdere pleidooi voor een even degelijke ondersteuning vanuit de VDAB. Ze moeten goed worden begeleid opdat ze de juiste plek vinden.

CD&V is het niet eens met de opmerking van sp.a dat de werkervaringsovereenkomst de zaken bemoeilijkt. De VDAB-consulent heeft een overzicht van de bestaande mogelijkheden en kan de werkzoekende een overeenkomst aanbieden gebaseerd op zijn competenties. Het lid meent dat dit perfect kan werken.

WEP-plus is hervormd in 2015. Bij de overgang kwam er een tender intensief werkplekklaren. Is die tender al geëvalueerd? Wordt hij mee ingepast in het voorliggende geheel? Dezelfde personen kunnen instaan voor begeleiding van de werkzoekenden in het kader van tijdelijke werkervaring. Komt dat in de uitvoeringsbesluiten of wordt de afstemming tussen het intensief werkplekklaren en het voorliggend instrument elders geregeld?

Wat betreft de inkanteling van de artikel 60-maatregel is Sonja Claes enthousiast. Ze is van bij het begin een voorvechter geweest van een contract voor artikel 60-werknemers en dat zolang het nodig is om in orde te zijn met de sociale zekerheid. Dat gebeurt nu ook.

Er wordt ook een overeenkomst gesloten tussen de VDAB en de OCMW's. Voor het eerst krijgen de OCMW's een plaats voor de rol die ze opnemen voor zwakkere medemensen. Ze krijgen die plaats niet naast maar samen met de VDAB, en dat is essentieel voor het lid.

De verhoogde toelage voor tewerkstelling in de sociale economie is beperkt tot twaalf maanden. Het loon van de medewerker is beperkt tot het gemiddeld minimum maandinkomen. Een steeds terugkerende opmerking in het werkveld is dat artikel 60'ers als werknemers van het OCMW niet altijd dezelfde loonvoorwaarden genieten als de voorwaarden van de werkplek zelf. Is het de bedoeling dit probleem met deze bepaling op te lossen? Wat is de reden van de beperking van het loon tot het gemiddeld minimum maandinkomen?

In het budget voor 2016 werd in 34,7 miljoen euro voorzien voor de verhoogde toelage voor tewerkstelling in de sociale economie. Hoe zal dit budget verder evolueren?

Zoals andere leden is ook Sonja Claes de voorbije dagen gecontacteerd over de financiering van de OCMW's. Het lid gaat ervan uit dat de inkanteling van de artikel 60-maatregel in het stelsel tijdelijke werkervaring voor de OCMW's een budgetneutrale operatie wordt, zoals de minister steeds heeft voorgehouden. Het is haar echter niet duidelijk wat ze zich moet voorstellen bij de open-endfinanciering waarnaar de minister verwees. OCMW's hebben op dit ogenblik een contingent van artikel 60-werknemers die ze kunnen inzetten. Kunnen ze in de toekomst onbeperkt artikel 60'ers inschakelen of blijft er toch een vorm van contingentering bestaan? Dat lijkt het lid de enige manier om een overzicht te behouden.

De eigenlijke PWA-hervorming zal later aan het parlement worden voorgelegd. In artikel 25 van het ontwerp van decreet geeft de minister duidelijk aan wat er gebeurt met het aandeel van de PWA-cheque dat naar de organisatie gaat. Het

eventuele niet-gebruikte saldo moet voortaan naar de VDAB worden doorgestort. Geldt dat vanaf 1 januari of vanaf 1 juli 2017? Blijft alles bij het oude voor het aandeel dat de PWA-vzw zelf krijgt?

Sonja Claes besluit dat CD&V het ontwerp van decreet graag zal goedkeuren.

Tussenkost van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne sluit zich aan bij de tussenkost van Sonja Claes. Ook hij steunt de voorliggende hervorming. De filosofie van het ontwerp van decreet zit goed en Vlaanderen maakt gebruik van de bevoegdheden die met de zesde staatshervorming werden overgedragen. Het lid meent dat het niet goed is om over het beleid van het verleden te spreken in termen van koterijen. De OCMW's en andere organisaties die het beleid in het verleden mee vorm gaven, verdienen respect en zijn ook nodig in de toekomst. Ze zullen ook in de toekomst nog werkervaringsplaatsen moeten aanbieden. Dat wordt een belangrijke pijler van het beleid, beaamt het lid. Er moeten voldoende werkervaringsplaatsen zijn. De financiële garanties en de nodige omkadering zijn daartoe cruciaal en dat bevestigt het belang van snelle uitvoeringsbesluiten.

Robrecht Bothuyne is tevreden met de structurele verankering van de samenwerking en afstemming tussen de VDAB en de OCMW's, waarover hij in het verleden herhaaldelijk de minister ondervraagde.

Wat met werkzoekenden die in het systeem van tijdelijke werkervaring gaan meedraaien, met succes doorstromen naar een reguliere job maar later terugkeren? Bestaat die mogelijkheid? Worden de modaliteiten daarvan in de uitvoeringsbesluiten vastgelegd?

Als het activeringsbeleid van de VDAB met werkervaring, begeleiding en opleiding steeds beter wordt, kan men ervan uitgaan dat er ook een groeiende groep van niet-toeleidbaren zal zijn. Zijn er al nieuwe stappen gezet om ook voor die groep een beleid op maat uit te werken?

Wat betreft het nieuwe wijkwerken blijft men in het werkveld vragen stellen bij de vooropgestelde termijn van zes maanden, verlengbaar met nog eens zes maanden. In dit ontwerp van decreet wordt 24 maanden ingeschreven als maximumduur voor een traject tijdelijke werkervaring. Robrecht Bothuyne pleit ervoor die 24 maanden ook te hanteren als maximumtermijn voor het wijkwerken. Dat biedt flexibiliteit om te werken op maat van de werkzoekenden en de werkervaringsplaatsen.

Het beleid is ambitieus en sterk qua filosofie. Het is belangrijk dit op te volgen en indien nodig bij te sturen. Op welke manier wordt voorzien in evaluatie en rapportering? Welke zijn voor de minister de kritische prestatie-indicatoren van het nieuwe werkervaringsbeleid?

Tussenkost van Imade Annouri

Imade Annouri stelt dat het belangrijke ontwerp van decreet voldoende aandacht verdient. Bij de bespreking van de conceptnota in januari 2016 stelde de minister dat alleen de filosofische lijnen waren uitgezet en de inhoudelijke invulling nog zou volgen. De minister was tevreden met de steun van de meerderheidspartijen voor de filosofie van de hervorming. Maar er was nog heel wat onduidelijkheid, stipt Imade Annouri aan, en voor het lid is die er nog altijd.

Voorgaande sprekers hadden het over de ingewikkeldheid van en het kluwen aan bestaande maatregelen. Maar om te begrijpen wat nu de mogelijkheden zijn en wat een langdurig werkzoekende nu moet doen, is er evenzeer heel wat kennis

en inzicht nodig. Wie in het werkveld staat en dagelijks aan de slag moet met de materie, weet niet wat hem te wachten staat. Er zijn onduidelijkheden, niet alleen punctueel maar ook algemeen. De doelgroep wordt wel in algemene termen benoemd, werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, maar niet echt concreet afgebakend.

Het doel is mensen te begeleiden naar een duurzame inschakeling in het NEC. Niemand kan het begrip duurzaam definiëren voor het lid. Wat bedoelt de minister daarmee in deze context? Hoelang moet men aan de slag blijven om van een duurzame tewerkstelling te spreken? Hoe volgt men de evolutie op? Misschien moet dat ook duidelijk worden afgebakend.

Voor meer duidelijkheid over specifieke punten is het wachten op de uitvoeringsbesluiten, waarnaar het ontwerp van decreet steevast verwijst. De Vlaamse Regering zal nog heel wat nadere voorwaarden en modaliteiten moeten uitwerken. Zo blijft men nog in het duister tasten over de trajecten waarop zal worden ingezet, de financiering, monitoring enzovoort. Uit gesprekken blijkt ook dat de mensen op het terrein op de uitvoeringsbesluiten wachten om te weten waar ze aan toe zijn. Het blijft op vele punten even onduidelijk als begin 2016.

Imade Annouri wijst op het risico van een 'draaideursysteem'. Daarbij komt een werkzoekende in een traject terecht voor maximum twee jaar en na het doorlopen daarvan is het niet ondenkbaar dat hij of zij te horen krijgt dat het daar ophoudt. De werkgever kan dan doorgaan met een nieuwe werkzoekende die ook weer twee jaar verder kan. Het lid ziet geen garanties op duurzame tewerkstelling, hoe die ook wordt gedefinieerd. Het risico van een draaideureffect is reëel en het design van het ontwerp van decreet zit volgens het lid fout wat dit betreft. Het bevat geen maatregelen om een draaideursysteem tegen te gaan. In januari 2016 opperde het lid nog dat een systeem van cofinanciering een mogelijkheid was. Waarom zou de werkgever die in het stelsel stapt niet bijpassen naargelang de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering toeneemt? Waarom kan de werkgever niet een groeiend deel van het loon betalen naarmate het traject vordert? Op die manier kan de werknemer effectief aan de slag blijven na de twee jaar en kan de overgang vlot verlopen met maar een beperkte financiële impact.

Kan de minister het begrip duurzame job definiëren?

Hoe schat de minister de risico's in van het draaideurfenomeen? Is het ontwerp van decreet betreffende de tijdelijke werkervaring ertegen gewapend?

Er wordt veel van de VDAB verwacht in het ontwerp van decreet. Is de dienst klaar voor de inspanningen die worden verwacht? Weten de VDAB-medewerkers hoe ze ermee moeten omgaan? Staat er iets tegenover van extra middelen en mensen voor de VDAB?

De screening vindt ook Imade Annouri cruciaal. Is de VDAB klaar voor die centrale rol? Er komt inzake screening en toeleiding heel wat op de VDAB af, zowel in het kader van de tijdelijke werkervaring als voor de sociale economie. In welke mate worden de medewerkers opgeleid voor die screening?

Voldoende werkplekken vinden is cruciaal. De minister had het in januari 2016 over een databank en een campagne voor de werkgevers om aan voldoende plekken te geraken. Wat is de stand van zaken? Werd voldoende vooruitgang geboekt. Komt de databank er?

Komt er een nulmeting inzake de tijdelijke werkervaring? Hoe wordt de monitoring ervan opgevat? Zal de monitoring jaarlijks gebeuren met evaluatie van de diverse

trajecten? Welke indicatoren worden gehanteerd? Hoe zal de minister weten wat er goed of fout loopt en of hij de doelstellingen haalt?

Wat met de nazorg voor werkzoekenden die een traject hebben doorlopen? Wordt er een beleid voor uitgestippeld en wie volgt het op? Als tewerkstelling in de reguliere sectoren niet haalbaar blijkt, bekijkt men dan een mogelijk ander passend aanbod? Wie doet dat en hoe worden die werkzoekenden in kwestie begeleid?

De termijn van 24 maanden als maximumduur voor een traject strookt niet met het voorstel van de sociale partners, die een maximum van een jaar wilden met een mogelijke verlenging met zes maanden. Waarom opteert de minister niet voor dit voorstel?

Begeleiding kan ook opgenomen worden door partnerorganisaties van de VDAB. Aan welke voorwaarden moet een goede trajectbegeleiding volgens de minister voldoen? Aan welke partners denkt de minister? Hoe zal de selectie en opvolging verlopen? Wordt er individueel en per werknemer gewerkt of gaat het in categorieën? Dit soort vragen zorgt voor onduidelijkheid bij de betrokkenen.

De minister stelde eerder dat hij contact zou opnemen met de federale overheid over het stopzetten van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen tijdens het traject. Hij voegde eraan toe dat een akkoord daarover voor hem geen absolute voorwaarde was. Maar Imade Annouri is het met sp.a eens dat het een cruciale factor is voor de hervorming. Is er al meer duidelijkheid over? Hoe verloopt het contact met het federale niveau?

2. Antwoord van de minister

Minister *Philippe Muyters* is tevreden met de grote belangstelling voor het instrument van de tijdelijke werkervaring. Het wijst op het belang van het voorliggende ontwerp van decreet.

De Activamaatregel en het doelgroepenbeleid zoals het in het verleden werd gevoerd, hadden niet het gewenste resultaat. Meer middelen heeft de minister niet, dus werd een deel van het beschikbare budget gebruikt om het anders te doen. Sp.a spreekt van een en-enverhaal, maar er is onvoldoende geld om het oude beleid voort te zetten en nieuwe maatregelen te nemen en bovendien leverde het oude beleid onvoldoende resultaten op, zeker voor langdurig werklozen. Een deel van de middelen verschuift dus inderdaad naar werkervaring. De werkervaringstrajecten moeten langdurig werklozen uiteindelijk aan een job helpen. Werkgevers gaan volgens de minister doorgaans uit van de competenties die een kandidaat-werknemer heeft en hechten belang aan zijn of haar werkattitude. De loonkost en de maatregelen om die te doen dalen zijn belangrijk, maar de minister kent niet veel werkgevers die enkel en alleen mensen aanwerven omdat ze goedkope arbeidskrachten zijn.

De loonkost werd niet verhoogd en het concept van de doelgroepkortingen blijft bestaan. Minister Muyters is door het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen uitgeroepen tot meest ondernemingsgezinde minister van de Vlaamse Regering. Hij kreeg de prijs voor zijn hervorming van het doelgroepenbeleid, waardoor de loonkosten kunnen worden ingeperkt. De transparantie en vereenvoudiging van het doelgroepenbeleid is derhalve door de werkgevers niet ervaren als een loonkostverhoging. De minister wil een eenvoudig doelgroepenbeleid combineren met een stelsel van werkervaringstrajecten en brengt daarmee wat werkgevers willen. Dat vergde inderdaad enkele verschuivingen.

Het beeld van de toegangsdeur neemt de minister graag mee, maar hij stelt dat er geen doolhof achter zit. Het gaat niet om een ongeordende boel instrumenten

achter een unieke toegangsdeur. De langdurig werkloze bekijkt samen met de VDAB-consulent hoe ze binnen de twee jaar, via de beschikbare instrumenten, werkgelegenheid kunnen realiseren. Welke instrumenten ingezet worden, is van onderschikt belang. En soms zal het traject ook minder dan twee jaar duren. Het wijkwerken kan bijvoorbeeld voor dat traject komen en het kan gevolgd worden door een opleiding en/of een stage en misschien en hopelijk een IBO voor de laatste zes maanden. Als Imade Annouri vraagt of de werkgever niet kan beginnen bijdragen tijdens het traject, dan is dat bij een IBO het geval.

Uiteraard zal niet iedere werkzoekende hetzelfde traject doorlopen, want het gaat om maatwerk. De overeenkomst kan worden aangepast en moet juist de reële ontwikkeling van de werkzoekende volgen. Ze kan dus tijdens het traject ook wijzigen naargelang behoefte. Er is geen oplossing die voor iedere werkzoekende gelijk is. Daarom wordt ervoor geopteerd om een traject van maximum twee jaar op te zetten en in functie van het individu te werken. Dat houdt meteen ook in dat een traject ook minder lang kan duren, twaalf of achttien maanden bijvoorbeeld. Dat kan van bij de start van de overeenkomst al worden vooropgesteld. In plaats van een doolhof gaat het om maatwerk voor de individuele werkzoekende.

Een uniform traject dat voor iedereen geldt, is voor de minister niet de juiste weg. Als dat de onduidelijkheid is waarnaar wordt verwezen, dan kan de minister daarmee leven.

Meerdere leden stelden vragen over de screening. Welke werkzoekende mag er starten en welke niet? Daarvoor vertrouwt de minister op de consultants van de VDAB. Ze zijn al jaren met begeleiding van werklozen bezig en weten of iemand baat heeft bij een traject op niet. Dat er monitoring moet zijn, lijkt de minister vanzelfsprekend. Elk kwartaal worden bijna alle werkloosheidsgegevens besproken in de raad van bestuur van de VDAB. Hij gaat ervan uit dat daarbij ook de tijdelijke werkervaring aan bod zal komen. Of dit per kwartaal, per semester of per jaar moet gebeuren, zal hij nog bekijken. De minister zal dit opvolgen maar gaat uit van de kunde van de VDAB-consulenten.

De toeleiding en screening kan ook gebeuren door het OCMW of door partners van de VDAB met de nodige kwaliteitsgaranties.

De aanwervingspremie voor langdurig werklozen is al eerder toegelicht. Er is een opstap ten belope van 10 miljoen euro, die bij de behandeling van de begroting 2017 verder kan worden besproken.

Minister Muylers begrijpt heel goed de opmerking van Sonja Claes over de gefaseerde aanpak en de onduidelijkheid die daaruit voortvloeit. De gefaseerde aanpak was echter nodig om tot een goed eindresultaat te komen. Alle hervormingen in één beweging doorvoeren, zou niet gelukt zijn, meent de minister. Stap voor stap is er vooruitgang geboekt en wordt in de vooropgestelde richting gewerkt. Werkzoekenden worden via tijdelijke werkervaring begeleid naar het NEC en niet naar gesubsidieerde tewerkstelling, die al te vaak een werkloosheidsval inhield. Ze komen ook niet terecht in andere oneigenlijke statuten waar er werkloosheidsvergoeding werd uitgekeerd met een klein bedrag bovenop. Ook dat is een werkloosheidsval. De minister houdt overal dezelfde richting aan bij zijn hervormingen en op het einde van de rit moet alles mooi in het totale plaatje passen.

Artikel 6, §2, van het ontwerp van decreet is volgens de minister door Yasmine Kherbache verkeerd begrepen. Het gaat om een vrijstelling van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt voor wie een werkloosheids- of inschakelingsuitkering geniet. Wie die uitkering niet krijgt, hoeft ook de vrijstelling niet. De ING-medewerker van wie sprake, valt dus niet onder de bedoelde noemer. De moeder naar wie het lid verwees in haar voorbeeld is ook niet langdurig werkloos. Als ze echter op de

arbeidsmarkt komt als werkzoekende en een grote afstand blijkt te hebben tot de reguliere arbeidsmarkt, kan ze voortaan wel in het voorgestelde systeem van tijdelijke werkervaring stappen, als de VDAB dat nodig acht. Ze heeft geen vrijstelling nodig aangezien ze geen uitkering geniet. Daarin zit ook het verschil met de vorige maatregelen: er wordt niet langer uitgegaan van louter kwantitatieve gegevens zoals hoe lang iemand al werkloos is. Het kan vanaf morgen al, als dat voor een werkzoekende nodig is.

Wat betreft de praktische modaliteiten bevestigt de minister dat de uitvoeringsbesluiten worden uitgewerkt en dat hij ze voor advies zal voorleggen aan de SERV. De minister past de richtlijn toe die stelt dat praktische aspecten beter niet in een decreet worden geregeld.

De uitvoeringsbesluiten zullen snel volgen, oppert de minister, maar er moet eerst een goedgekeurd decreet zijn vooraleer hij een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering aan de Raad van State kan voorleggen. De minister kan de uitvoeringsbesluiten dus niet synchroon met het ontwerp van decreet voorleggen. De VDAB heeft al wel advies uitgebracht over een aantal aspecten van het uitvoeringsbesluit.

Enkele leden informeerden naar het overleg met de federale overheid over het stopzetten van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen. De voorgestelde hervorming is voor de minister te belangrijk om ze te laten afhangen van wat het federale niveau doet. De begeleiding van langdurig werkzoekenden in een traject naar werk over een periode van maximum twee jaar wil hij niet on hold zetten voor een beslissing van de federale overheid. De minister vindt het wel opportuun om die degressiviteit op te heffen. De eerste gesprekken daarover lopen maar ze zijn voor de minister geen reden tot uitstel. Het zou niet wijs zijn met deze nieuwe regelgeving te wachten op de federale overheid.

De doorstroomstages ressorteren onder sociale economie. De minister zal het luik Sociale Economie niet integreren in dit ontwerp van decreet. Daar gaat het voorliggende ontwerp van decreet niet over. Fundamenteel is dat duidelijk wordt gemaakt dat een werkzoekende meegenomen wordt in een traject naar werk. Als daar blijkt dat het niet kan, dan kan die persoon naar de sociale economie of bij Welzijn terecht. Het ontwerp van decreet richt zich op de werkzoekenden die via tijdelijke werkervaring in een termijn van twee jaar of minder naar het NEC kunnen doorstromen. Indien blijkt dat het na doorstroming niet lukt, dan kan die persoon eventueel terug naar het systeem van de tijdelijke werkervaring. Blijkt de afstand te groot om in het NEC te raken, dan kan men terecht bij de sociale economie of bij Welzijn. Met de ministers bevoegd voor Sociale Economie en Welzijn is wel degelijk overleg gepleegd. De discussie is niet eenvoudig, maar op korte termijn moeten afspraken kunnen worden gemaakt. Op basis daarvan kan een visie worden ontwikkeld.

Ook W² komt zeker aan bod in de besprekingen met de ministers Homans en Vandeuren.

Op de vragen over tenders en het kwaliteitskader antwoordt de minister dat tenders nu al worden uitgeschreven en dat het kwalitatief kader geval per geval voor de doelgroep in kwestie wordt bepaald, alsook de voorwaarden die daaraan vasthangen. Ook dat is maatwerk. Elke tender wordt opgemaakt door de VDAB en de raad van bestuur beoordeelt die. Voor de VDAB is het een operationele beslissing: wat doen we zelf, waarvoor zoeken we partners en welke eisen en voorwaarden koppelen we daaraan. De minister zelf neemt die beslissing niet. Met IBO, C-IBO, werkstages en de WIJ!-projecten heeft VDAB een ruime ervaring met deze manier van werken.

Minister Muylers gaat verder in op de vragen over de samenwerking met de OCMW's. Er wordt daarop geen besparing doorgevoerd. Het bedrag waarin wordt voorzien voor subsidiëring is gelijk aan het bedrag dat voor de RSZ-korting werd uitgetrokken. De minister bespreekt met de OCMW's hoe die middelen het best worden toegekend. Wat betreft de begeleiding wordt er geen bijkomend werk verwacht. De minister wil dus niet een factuur doorschuiven naar de OCMW's of gemeenten. Het is wel nodig aan Europa duidelijk te maken dat het om een gefundeerde werkwijze gaat. Vandaar ook de bespreking met de OCMW's over de wijze van toekenning.

Rob Beenders merkte op dat de OCMW's de doelgroepmaatregelen niet kunnen gebruiken voor 55-plussers. De minister stelt dat voor 55-plussers een premie geldt voor aanwerving of voor het aan het werk houden van mensen uit die groep. Dat is niet het concept van de artikel 60-maatregel. Daarbij is geen sprake van aanwerving of aan het werk houden. De doelgroepkorting voor jongeren onder de 25 jaar is niet uitgesloten.

Het lid stelde ook vragen over het wijkwerken, maar dat zal in het desbetreffende ontwerp van decreet worden bekeken.

De beperking tot twaalf maanden voor de verhoogde toelage past binnen het concept waarbij de werkzoekende binnen twee jaar de stap naar het NEC zet. Sociale economie kan een eerste stap zijn, maar doelstelling is doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt. Daarom wordt de verhoogde toelage voor maximum een jaar toegekend, daarna krijgt het OCMW de gewone basistoelage.

De armoedetoets is niet gebeurd en de minister zal die toets ook niet doen, omdat er geen plaatsen geschrappt worden, niet in het kader van de jongerenbonus, niet bij de PWA's. Er worden evenmin uitkeringen geschrappt. De uitkeringen komen via de werkloosheid of andere stelsels. Er worden meer kansen gecreëerd, zij het niet met uitzicht op een gesubsidieerde job of een werkloosheidsuitkering met daarbovenop een premie, maar wel met uitzicht op een job in het normaal economisch circuit.

Dat het een uitdaging is om voldoende werkplekken te voorzien, erkent de minister. Het is essentieel dat er voldoende werkervaringsplaatsen zijn.

Met betrekking tot wijkwerken treedt de minister daartoe in dialoog, ook al wordt er door sommige actoren bewust verkeerde informatie verspreid. Robrecht Bothuyne pleitte ervoor de termijn van 24 maanden ook toe te passen op het wijkwerken. Voor de minister is het bespreekbaar om ook een termijn van bijvoorbeeld negen maanden mogelijk te maken, maar het is altijd een traject naar werk. Als een werkzoekende na zes maanden verder kan, hoopt hij dat die persoon die mogelijkheid zal krijgen. Er volgt nog verdere discussie over de jongerenbonus en andere stelsels zoals het wijkwerken, dat is ook de bedoeling van conceptnota's. Hoe dan ook zal er dialoog zijn. De minister hekelt het feit dat verkeerde informatie wordt verspreid, zoals dat sommige plaatsen worden geschrappt of driemaal zo duur zouden worden.

De database voor werkplekken bestaat al, maar is nog niet volledig. Er moeten nog gesprekken volgen en er zal nog campagne rond worden gevoerd.

De minister sluit zich aan bij het inhoudelijke pleidooi van Axel Ronse voor de voorgestelde hervorming. De belangrijkste kritische succesfactor is voor de minister hoeveel trajecten in een job in het reguliere circuit uitmonden. In dit verband verwijst de minister ook naar de monitoring.

Imade Annouri vroeg om 'duurzame tewerkstelling' te definiëren. De term 'duurzaam' staat volgens de minister niet in de decreettekst zelf, maar het doel is inder-

daad dat iemand langdurig aan het werk kan. Duurzaam staat niet louter gelijk met contracten van onbepaalde duur, want in de IBO-maatregel is er de mogelijkheid om initieel aan te werven met contracten van bepaalde duur. De doelstelling is dat een werkzoekende die bij de aanvang van het traject ver van de arbeidsmarkt stond uiteindelijk een job vindt in het NEC en dat er een langdurige tewerkstelling volgt. Daarom leeft bij de minister de idee om de aanwervingspremie te spreiden en op die manier een stimulans in te bouwen: een deel van de premie bij aanwerving en een tweede deel bijvoorbeeld een jaar later.

Er is geen garantie dat de trajecten na twee jaar leiden tot een reguliere tewerkstelling. Maar met een resultaat van bijvoorbeeld 20 percent zou de minister niet tevreden zijn.

Zoals al vermeld, kan de screening ook gebeuren door het OCMW of door partners van de VDAB met de nodige kwaliteitsgaranties. Voor leefloongerechtigden gebeurt de toeleiding in het kader van artikel 60 door het OCMW.

Voor artikel 60 is het duidelijk dat het OCMW zelf bepaalt wie daarvoor in aanmerking komt. Budgettair gezien is het een open-endfinanciering. Voorts gaat de minister ervan uit dat men binnen de VDAB zoveel mogelijk de middelen vrijmaakt voor wie de trajecten nodig heeft. Hij kan niet inschatten hoeveel het er precies zullen zijn, maar voor wie het nodig is, moet het kunnen.

De samenwerking tussen de VDAB en de OCMW's wordt versterkt en dat hoeft voor de minister niet altijd in akkoorden te worden gegoten. De samenwerking moet vooral goed verlopen. Nieuw is dat de OCMW's ook in het voor- en natraject van de artikel 60-maatregel een rol kunnen opnemen.

De beperking tot het gemiddeld maandinkomen betreft het deel dat de Vlaamse overheid betaalt. Als het OCMW-bestuur in kwestie een hoger loon wil betalen, dan is dat een eigen optie. De minister koos ervoor om geen werkloosheidsval te creëren.

Het budget voor de verhoogde toelage voor tewerkstelling in de sociale economie, 34,7 miljoen euro in 2016, blijft behouden. De financiering van het OCMW is inderdaad open end, maar het budget voor de verhoogde toelage is gesloten. Er is geen contingentering voor artikel 60-werknemers zonder verhoogde toelage en die komt er ook niet.

De VDAB is wel degelijk voorbereid op de hervorming. Zij voeren vandaag al gesprekken met werkzoekenden. De taak van de bemiddelaars verandert niet fundamenteel, wel de manier van werken. De bemiddelaar doorloopt het traject met de betrokken werkzoekende en doet een aangepast voorstel. Het is een benadering waarin de klant centraal staat, hij wordt op maat geholpen en niet aan zijn lot overgelaten.

3. Replieken

Yasmine Kherbache merkt op dat de VDAB eigenlijk al maatwerk hoort te leveren. Er wordt nu al een overeenkomst met de werkzoekende gesloten waarbij een traject wordt afgesproken. Heeft de minister het voorliggende ontwerp van decreet dan nodig om wat al gebeurt opnieuw af te kondigen? Als er op het terrein ter zake een probleem is, dan is het een gemiste kans om niet ook die evaluatie grondig te maken, stelt het lid. Het verbaast haar dat de minister dat als nieuw voorstelt. Binnen het maatwerk blijft de keuzevrijheid aanwezig, ook voor de onderneming. Een onderneming kan het bestaande beleid gewoon voortzetten, bijvoorbeeld door te werken met IBO, in goede verstandhouding met de VDAB. Het ontwerp van decreet wijzigt dat niet. Is het niet zinvol om een evaluatie te maken van hoe het

maatwerk en het aanbieden van overeenkomsten verloopt? Ook het onderzoeken van de tevredenheid van de werkzoekenden kan interessant zijn.

Er is eensgezindheid over een streven naar meer eenvoudige en doelmatige stelsels. Maar wat gebeurt er in de praktijk? De gesco's worden geschrapt. Activa wordt geschrapt maar er wordt een nieuwe aanwervingspremie aangekondigd. Artikel 60 blijft behouden. PWA wordt vervangen door wijkwerken. WEP-plus werd geschrapt maar er is een tender intensief werkplekklere in de plaats gekomen. De grote vereenvoudiging blijft volgens Yasmine Kherbache dus uit.

De minister wil af van gesubsidieerde jobs en wendt het Activabudget voor loonkosttegemoetkoming op een andere manier aan, met name voor competentieversterking. Yasmine Kherbache vindt dat hij beide moet doen. Competentieversterking mag niet ten koste gaan van loonlastverlaging als stimulans naar het NEC of ten koste van jobs in de socialprofitsector of de sociale economie. De minister erkent dat hij niet het budget heeft om beide te doen. Maar tegelijk hypothekeert hij de inspanningen op de weg naar werk door de aanwervingen zoveel duurder te maken en dat is volgens het lid een verkeerde keuze. De werkgevers gaven al herhaaldelijk aan dat ze rekenen op de aanwervingspremie. Het lid wil afwachten of er in voldoende compensatie voor de loonkostverhoging is voorzien.

De minister streeft naar een verbetering van de bestaande maatregelen en dat streven kan sp.a onderschrijven. Maar het wordt niet onderbouwd door een impactanalyse of een onderzoek van de bestaande instrumenten. Nochtans vroegen de sociale partners naar een dergelijke evaluatie. Er is eerder door de RVA al tweemaal een evaluatie gemaakt van opleidings- en activeringsinstrumenten. De Activamaatregel kwam daaruit als het meest effectieve instrument op het vlak van doorstroom naar duurzaam werk. Toch schrapt de minister net dat instrument. Dat lijkt onlogisch en stoelt volgens het lid alleen op de persoonlijke mening van de minister. Er is geen tegensprekelijke evaluatie. Yasmine Kherbache pleit voor evidencebased policy en ziet liever dat het beleid meer zorgvuldig omspringt met onderzoek naar het effect en de doelmatigheid van maatregelen. Voor de langdurig werkzoekenden zal het niet helpen een belangrijke incentive voor aanwerving te schrappen.

Wat betreft de vrijstelling voor beschikbaarheid op de arbeidsmarkt, is het correct dat die alleen nodig is voor de werkzoekende die een uitkering geniet. Niet duidelijk is hoe het zit met de rechten en plichten van de werkzoekende in het kader van de werkervaringsovereenkomst, die tussen de werkzoekende en VDAB wordt afgesloten. De minister zegt dit te zullen regelen in een uitvoeringsbesluit. Maar de Raad van State oordeelt dat het om grondrechten gaat en dat een regeling die daarop impact heeft in het ontwerp van decreet moet worden opgenomen en dus niet aan de regering kan worden overgelaten. De minister kiest ervoor dit niet te doen. Wat als de werkzoekende het niet eens is met het standpunt van de consultant of als hij afhaakt gedurende het traject?

Inzake het stopzetten van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering tijdens het traject wil de minister niet wachten op een beslissing van de federale overheid. Maar het is de werkzoekende die daarvan de gevolgen draagt. Die werkzoekende engageert zich om naar werk te zoeken en doet werkervaring op, maar op het einde van de rit dreigt hij te worden gesanctioneerd door een verlaging van de uitkering. Dat regelen is voor Yasmine Kherbache essentieel.

De gesubsidieerde jobs krijgen wel een heel bittere bijklank in het betoog van de minister. Kleuterleidster, verpleegster, zorgkundige: het zijn allemaal gesubsidieerde banen. Het lid is het er wel mee eens dat het arbeidsmarktbeleid niet in de eerste plaats een gesubsidieerde job voor ogen moet hebben, maar eerder een uitstroom naar het NEC of naar bijvoorbeeld de socialprofitsector. De dagverzor-

ging van bejaarden en de naschoolse kinderopvang betreffen volwaardige jobs die worden gesubsidieerd. Daarvoor worden tegemoetkomingen geschrapd die dan in andere domeinen moeten worden opgevangen. Zo niet verdwijnen er jobs en dat druist volgens het lid in tegen de idee van activering.

Rob Beenders sluit zich aan bij de laatste opmerking van de vorige spreker. Men moet ook opletten met de manier waarop men communiceert over mensen die een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Sommigen wekken de indruk dat het hun eigen schuld zou zijn of minimaliseren de groep. De doelgroep voor W² telde volgens het lid circa 10.750 mensen in het eerste kwartaal van 2016. Werkzoekenden met nood aan begeleiding waren er 65.000, van wie 32.100 met een indicatieve arbeidsbeperking richting sociale economie. Er zijn 50.000 leefloongerechtigden in Vlaanderen, van wie iets meer dan 10.000 artikel 60-werknemers. Er zijn 107.000 werkzoekenden die langer dan een jaar in dat statuut zitten, 67.000 daarvan al meer dan twee jaar. Het gaat dus om een grote groep en de hervormingen zullen volgens het lid meebrengen dat die groep alleen maar groter wordt.

Bij de bespreking van de conceptnota over wijkwerken in mei 2016 verklaarde minister Muylers al dat hij zou overleggen met de ministers van Welzijn en Sociale Economie. Dat herhaalt hij nu. Het enige dat lijkt vast te liggen, en dat ook uit de beleidsbrieven en de begroting blijkt, is dat er geen doorstart komt voor het W²-decreet en dat er in de sociale economie 500 plaatsen bijkomen, specifiek toebedeeld aan één categorie. Wat aan afspraken is gemaakt, volstaat derhalve niet. De wachtlijsten dreigen alleen maar groter te worden. Sp.a vraagt uitdrukkelijk om betere afspraken en garanties van de andere ministers. Als minister van Werk focust minister Muylers op de werkzoekenden met een binnen de twee jaar overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De andere groepen dreigen voor een gesloten deur te komen staan. Bij een dergelijke belangrijke hervorming moeten alle puzzelstukken tegelijkertijd gelegd worden en dat gebeurt niet.

De minister heeft alle vertrouwen in de VDAB wat betreft de toeleiding. De vraag hoe die toeleiding en screening gaat gebeuren, is volgens het lid niet beantwoord. Hij is ervan overtuigd dat de VDAB niet klaar voor is voor die vernieuwde opdracht. Bij de toeleiding naar de sociale economie loopt het in elk geval grondig fout, zelfs na anderhalf jaar nog. Indien de screening voor de tijdelijke werkervaringstrajecten misloopt, dreigt niemand op de juiste plaats terecht te komen en wordt het alleen maar moeilijker om een job te vinden in het normaal economisch circuit.

De minister beperkt de inzet van artikel 60'ers in de sociale economie tot twaalf maanden wat de toelage betreft. Maar er is meer tijd nodig om het vereiste aantal arbeidsdagen te halen. Moeten ze dan naar een andere werkvloer?

Rob Beenders is niet overtuigd door wat als het nieuwe instrument van de tijdelijke werkervaring wordt voorgesteld. Enkel de werkervaringsovereenkomst lijkt nieuw. Van een historische hervorming is voor hem geen sprake.

Bart Van Malderen vindt het antwoord van de minister het meest flagrante excuus dat hij de afgelopen maanden hoorde om geen armoedetoets door te voeren na de reeks pijnlijke maatregelen die de Vlaamse Regering al nam. De minister zegt het hele kader te veranderen waarin mensen zijn tewerkgesteld en dus wordt hun situatie wel degelijk beïnvloed, zowel qua inkomen als qua positie op de arbeidsmarkt. Er komt een rotatiesysteem waar mensen nu contracten van langere duur hebben. Netto hetzelfde budget besteden, betekent geenszins dat er niets verandert voor de betrokkenen. Decretaal dient een armoedetoets te worden uitgevoerd, maar het gebeurt niet. De minister wil volgens het lid niet weten welke effecten zijn hervormingen hebben op mensen in armoede. Het lid hoopt dat die mening wordt herzien.

Ook Bart Van Malderen vindt dat de manier waarop over gesubsidieerde tewerkstelling wordt gepraat, afdoet aan de waarde van dat werk. Naar aanleiding van de bezorgdheid die de sector heeft geuit over het verdwijnen van 800 banen door het schrappen van de jongerenbonus, luidde de commentaar dat het een oubollig systeem betreft. Het gaat om betaalde jobs in de ouderzorg en de buitenschoolse kinderopvang. Zelfs als de minister oordeelt dat zijn taak als minister van Werk veeleer ligt in het toeleiden dan in het functioneel subsidiëren van bepaalde arbeidsplekken, dan nog zouden er garanties moeten zijn dat de capaciteit in de sector niet lijdt onder de impact van de hervorming. Hoe wil de minister garanderen dat deze 800 banen behouden blijven? Kan hij duidelijkheid scheppen voor de socialprofitsector over het niet toeleiden naar gesubsidieerde tewerkstelling maar naar het NEC?

Wat betreft arbeidszorg blijft minister Muylers hoopvol om tot een afstemming te komen. Het lijkt Bart Van Malderen onwaarschijnlijk, aangezien minister Vandeuren al duidelijk maakte dat hij er geen budget voor heeft. Voorliggend ontwerp van decreet houdt geen rekening met de transitie uit de arbeidszorg, die statisch wordt bekeken.

Axel Ronse heeft steeds meer de indruk dat sp.a de conservatieve strekking vertegenwoordigt en zijn fractie de progressieve. *Yasmine Kherbache* stelt dat het nieuwe in de hervorming ontbreekt. Tegelijk waarschuwen Bart Van Malderen en Rob Beenders voor de mogelijk rampzalige gevolgen van de hervorming. Hoe valt dat te rijmen met de stelling dat er nauwelijks iets verandert?

Nieuw en historisch aan de hervorming is volgens *Axel Ronse* dat er sprake zal zijn van een echt werkgelegenheidsbeleid. Er komt een systematische aanpak van wie langdurig werkloos is, waarbij de competenties van deze groep worden versterkt. Het lid wordt boos wanneer wordt beweerd dat hij zich laatdunkend zou uitlaten over gesubsidieerde tewerkstelling. Met zijn fractie vindt hij mensen in de ouderzorg en de kinderopvang helden van de samenleving. Het punt is echter dat het geen goed werkgelegenheidsbeleid is om dergelijke functies levenslang te subsidiëren. Gesubsidieerde tewerkstelling is absoluut noodzakelijk, maar vormt op zich geen goed element in de toeleiding naar werk. Deze sectoren hebben een sterke rol te spelen in het aanbieden van werkplekken en dat wordt maximaal meegenomen in het ontwerp van decreet. In andere beleidsdomeinen wordt effectief werk gemaakt van de continuïteit van onder meer ouderzorg en kinderopvang. In de plenaire vergadering van 19 oktober 2016 werd dat door de minister van Werk en Onderwijs gezamenlijk bevestigd wat de naschoolse kinderopvang betreft.

De competentieversterking zou volgens *Yasmine Kherbache* ten koste gaan van stimuli voor aanwerving. Daarover verschilt de visie, stelt *Axel Ronse*, en dat zal wellicht zo blijven. Gegevens over doorstroom van Activa wil hij graag samen door nemen om de achterliggende methodiek ervan te analyseren. Heel wat werkgevers doen een beroep op de Activamaatregel als ze een werknemer goed vinden en willen aanwerven. De vraag is of men zomaar kan concluderen dat wanneer een werkgever op Activa een beroep doet die incentive de oorzaak is van de aanwerving.

Het lid ziet met de tijdelijke werkervaring alvast een zeer progressief verhaal van samenwerking, dat wel degelijk vereenvoudiging brengt. Veel mogelijkheden bieden, betekent niet dat er niet wordt vereenvoudigd. Essentieel is dat de VDAB als doorverwijzer en medebegeleider optreedt in het traject op maat.

Axel Ronse deelt de bezorgdheid om de sociale economie, maar alles wordt volgens het lid ook transparanter met de hervorming. Hoeveel hoog- en middengediplomeerden zitten er bij de PWA's? En hoeveel mensen die eerder in de sociale economie thuis horen? Die gaan nu worden geïdentificeerd en kunnen de juiste trajecten volgen.

Het lid heeft er alle vertrouwen in dat de Vlaamse Regering de ambities waarmaakt, ook wat betreft de sociale economie.

Imade Annouri stelt dat zijn eerste opmerking over de onduidelijkheid ging. Hij verneemt nu van de minister dat alles glashelder is en dat het om maatwerk gaat. Toch blijkt dat in de praktijk anders: heel wat mensen in het werkveld zitten met vragen over de voorliggende hervorming.

Het lid begrijpt ook dat er, wat het draaideureffect betreft, geen garanties kunnen worden gegeven dat de trajecten tot duurzame tewerkstelling leiden. Het ontwerp van decreet mist een smart design met meer incentives om dat risico te minimaliseren.

De VDAB zou klaar voor de hervorming, maar ook *Imade Annouri* betwijfelt dat, gelet op de bijkomende werklast inzake screening. Hij hoopt dat er kan worden voorzien in extra ondersteuning om een vlotte screening te verzekeren.

Sonja Claes verwacht een verduidelijking en rechtzetting van de minister wat betreft de uitspraken over gesubsidieerde tewerkstelling.

Minister *Philippe Muyters* erkent dat hij zich fout heeft uitgedrukt. Hij had het immers niet over gesubsidieerde jobs in de zin van verpleging, kinderopvang en dergelijke, maar wel over systemen die bedoeld waren om voor doorstroming te zorgen. Maatregelen waarbinnen mensen werkervaring zouden opdoen en die bedoeld waren als tijdelijke maatregelen, maar waarin mensen zijn blijven hangen gedurende vijf, tien jaar of langer. De minister veronderstelt dat iedereen het ermee eens kan zijn dat die doelstelling van doorstroming naar een andere job dan niet gehaald is. Dat wil hij met de voorliggende hervorming opnieuw en beter doen.

Als de minister de jongerenbonus oubollig noemt, dan heeft hij het over het systeem dat niet activerend werkt, en nooit over taken. De jongerenbonus is een systeem waarin iemand tot zijn 30 jaar kon blijven functioneren om dan uit te stromen zonder enige garantie dat het uitstroom naar werk is. Dergelijke maatregelen wil de minister beperken in de tijd. Ze moeten voor werkervaring zorgen en geen werkloosheidsval worden. Ook de PWA-taken zijn voor minister *Muyters* van belang en dus laat hij die bestaan, zij het onder een ander systeem en met een update van de taken. Hij wil terug naar de essentie ervan, met name werkervaring opdoen en competenties versterken.

Dat maatwerk al bestaat, is evident, maar er was nog geen systeem waarmee een traject over twee jaar kon worden uitgetekend voor bepaalde werkzoekenden, waarbij inschakeling van een groter aantal instrumenten mogelijk wordt. De mogelijke opeenvolging van instrumenten gedurende dat traject wordt duidelijker. Maatwerk vanuit de filosofie van een traject met een overeenkomst is nieuw.

De rechten en plichten liggen vast in onder meer het VDAB-decreet. Als de bemiddelaar en werkzoekende geen overeenstemming vinden, dan zijn er methodes om eventueel een nieuwe bemiddelaar aan te stellen. Maar het kan ook zijn dat de werkzoekende te weinig inspanningen doet en in dat geval kan dat aan de controle-dienst worden gemeld. In de meeste gevallen leiden de gesprekken tot een overeenkomst, stelt de minister, en dat is uiteraard de bedoeling.

Inzake de screening bevestigt de minister zijn vertrouwen in de VDAB en stelt hij dat het om een andere soort screening gaat dan in de sociale economie.

Wat de gevraagde garanties op duurzame tewerkstelling betreft, vraagt de minister of iemand kan garanderen dat men na vier jaar studie meteen een job heeft.

Hetzelfde geldt voor de tweejarige trajecten. De doelstelling is in elk geval dat het werkervaringstraject naar een job leidt.

Bart Van Malderen concludeert dat hij eerder vreest voor verschraling dan dat er vernieuwing komt. Hij kan zich deels verzoenen met de rechtzetting van de minister wat de gesubsidieerde jobs betreft, al ziet hij er slechts een deel van de oplossing in. Het gaat om jobs waaraan er een maatschappelijke nood is. De vraag blijft of het vandaag aangereikte systeem van werkervaring geschikt is om de bedoelde taken passend in te vullen en de juiste profielen aan te trekken. De socialprofitsector – werknemers en werkgevers – lijken te denken van niet. Het lid roept op om aan die sector een signaal te geven dat er geen capaciteitsverlies zal zijn in de zorgtaken. Vooraleer het ontwerp van decreet in werking treedt, zou een regularisatie voor de sector kunnen worden doorgevoerd, waardoor de gealloceerde middelen blijvend kunnen worden gebruikt voor de maatschappelijke noden en de werknemers die er nu zijn tewerkgesteld.

Advies van de Raad van State

Yasmine Kherbache merkt op dat ontwerpen van decreet te allen tijde de wettelijke voorwaarden moeten respecteren. De Raad van State buigt zich daarover. De minister houdt geen rekening met de opmerkingen van de raad over de te ruime delegatie aan de Vlaamse Regering. Dat is dan op eigen risico.

De Raad van State merkt in punt 3.1 van zijn advies ook op dat indien het voorgeschreven overleg met de federale overheid over de ontworpen regeling niet op regerings- maar op ambtenarenniveau plaatsvindt, het overleg uiteraard moet gebeuren door personen die daartoe op een behoorlijke wijze zijn gemachtigd. Of dat effectief het geval is, blijkt niet uit de gegevens van het dossier dat aan de Raad van State is voorgelegd. *Yasmine Kherbache* raadt de minister aan dit in orde te brengen.

Bij artikel 6, §2, merkt de Raad van State op dat er over de bepaling over de vrijstelling van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt voor wie een werkloosheids- of inschakelingsuitkering geniet een eensluidend advies moet zijn van de federale ministerraad. Dat eensluidend advies wordt opgelegd door artikel 6, §1, IX, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en moet volgens het lid in het dossier worden opgenomen. De minister zegt in de memorie van toelichting dat de nodige stappen werden gezet om het advies te bekomen. Maar intussen is ook de inhoud van het advies niet bekend. Wat indien het eensluidende advies inhoudt dat het ontwerp van decreet moet worden aangepast?

Yasmine Kherbache besluit dat het dossier van het ontwerp van decreet onvolledig is en niet ter stemming kan worden gelegd.

Minister *Philippe Muyters* stelt dat het eensluidend advies nodig is voor het uitvoeringsbesluit, maar niet voor het ontwerp van decreet. Het eensluidend advies zou er komen tussen 10 en 18 november 2016.

Reflectienota (Reglement, artikel 63)

Rob Beenders kondigt aan dat zijn fractie een reflectienota over het ontwerp van decreet zal indienen. Het gaat om een belangrijke hervorming en de fractie wil haar visie verduidelijken.

Yasmine Kherbache wil in de reflectienota alternatieven voor het gevoerde beleid aanreiken. Verbetering van de bestaande maatregelen is effectief mogelijk op een andere manier.

III. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot en met 36 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

IV. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 3.

Jos LANTMEETERS,
voorzitter

Yasmine KHERBACHE
Emmily TALPE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

C-IBO	curatieve individuele beroepsopleiding
gesco	gesubsidieerde contractueel
IBO	individuele beroepsopleiding
ICF	International classification of functioning, disability and health
LDE	lokale diensteneconomie
NEC	normaal economisch circuit
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
TWE	tijdelijke werkervaring
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WEP	werkervaringsplan
WEP-plus	werkervaringsplan-plus
WIJ!	Werkinleving voor Jongeren
W ²	werk- en welzijnstrajecten